

redt, at jeg ikke let skulde være udsat for nogen Overraskelse i saa Henseende. Det var mig efter det uhykkelige Udfald af Forfatningsforhandlingerne for to Aar siden ganske indlysende, at vi maatte være beredte paa i den nærmeste Fremtid at høre Frugterne deraf. Jeg vidste derhos, at en Deel af disse Frugter maatte blive bittere, og jeg vidste ogsaa, at de ikke mindst vilde træde frem med Hensyn til den fremtidige Ordning af vore finansielle Forhold. Men at vi saa hurtigt skulde være komne til det Punkt, hvorpaa vi nu synes at skulle havne, og at vi skulde være komne dertil under de foreliggende Forhold, det havde jeg — jeg tilstaaer det aabent — ikke ventet. — Det er er en Selvfølge, at jeg har gjort mig Umage for at følge de Forhandlinger, der allerede have fundet Sted om denne Sag. Jeg har med megen Tilfredsstillelse seet, at vægtige og, som det forekommer mig, aldeles uimodsigelige Indvendinger ere fremkomne imod Forslaget, hvorimod jeg ikke skal nægte, at jeg paa ingen Maade finder det, der er blevet anført i modsat Retning, at være tilfredsstillende. Jeg skal særligt, som det, jeg troer er det meest Afgjørende og Vægtige i den Retning, fremhæve, hvad der om Sagen er fremkommet fra den høitærede Indenrigsministers Side. Jeg skal ganske oprigtigt sige, at det er med en vis Sympathi, at jeg har fulgt den ærede Indenrigsministers Foredrag. Der gaaer igjennem disse Foredrag en skarp, klar og bestemt Udtalelse af det Standpunkt, paa hvilket den høitærede Minister befinder sig; der indeholdes i dem en aldeles aaben Fremlæggelse af de Motiver, der have lebet den ærede Minister, og jeg tilstaaer, at det er vanskeligt at finde Foredrag, som ere mere gjennemtrængte af og bære Præget af en alvorlig Overbeviisning af, at det, som den høitærede Minister nu ønsker at fremme, ogsaa stemmer med hans inderste Overbeviisning. Det er mig ganske vist psykologisk ubegribeligt, hvorledes den høitærede Minister kan komme til sin Opfattelse af Spørgsmaalet, men det er, som sagt, mig ibetmindste fuldstændigt klart, at det hos den høitærede Minister er en urokelig Overbeviisning om det Rette og Hensigtsmæssige i Sagen, der leder ham. Jeg vil derfor knytte de Bemærkninger, som jeg ønsker

allerede nu at fremkomme med, væsentligt til Ytringer af den høitærede Minister. Jeg er i denne Henseende saa heldigt stillet, at den ærede Minister, som jo gjentagne Gange har havt Leilighed til at udvilde sin Opfattelse, er bleven foranlediget til aldeles bestemt, præcist og afgjørende at formulere den i tre Paastande, som den ærede Minister selv har erklæret resumerede hans Opfattelse, og som den ærede Minister har fundet var dem, paa hvilke han burde støtte sin Begjæring om, at Sagen nu skulde nyde Fremme paa den Maade, paa hvilken den foreligger i nærværende Lovforslag. Disse tre Paastande løbe ud paa, at det for det Første i og for sig maa ansees for fornuftigt at vedblive med Bygningen af Jernbaner, at det for det Andet maa være erkjendt, at vor finansielle Stilling for Diebliffet er god, og endelig for det Tredie, at der ikke kan være nogen Betænknelighed ved i de nærmest paafølgende Aar at skulle udstede Masser af nye Obligationer, idet Pengemarkedets Evne til at modtage disse Obligationer og til at forbrøide dem ikke bør betvivles at være tilstrækkeligt stor. Den sidste Sætning har naturligvis meget Mindre at betyde, og den staaer paa ingen Maade parallelt med de to første, som indeholde de egentlige Grundstene for den hele Bygning. Det er derfor disse to Sætninger, paa hvilke man fortrinnsvis maa have sin Opmærksomhed henvendt. Jeg troer nu, at begge disse Sætninger ere i en mærkelig Grad vildfarende, og jeg skal gjøre mig Umage for ibetmindste at antyde, hvorpaa jeg maa formene, at en saadan Paastand kan begrundes.

Jeg vender mig da altsaa først mod den Hovedsætning, at det overhovedet, at det i og for sig er fornuftigt at vedblive med at bygge Jernbaner. Naturligvis maa dette forstaaes saaledes, at det for os, for Staten er fornuftigt at vedblive med at bygge Jernbaner her i Landet, og særlig naturligvis at bygge de Jernbaner, om hvilke der i nærværende Sag er Tale, thi det er jo let begribeligt, at der ligesaa vel med Hensyn til Anlægget af Jernbaner som med Hensyn til hvilket som helst andet Forhold, som man betragter nærmere, kan gives baade fornuftige og ufornuftige Foranstaltninger, og at der altsaa ogsaa vil kunne gives baade for-